

Co budeme potřebovat z teorie

- (per partes pro Newtonův integrál) Nechť mají funkce f a g na intervalu (a, b) , $a < b$, primitivní funkci F , resp. G . Potom

$$\int_a^b f(x)G(x) dx = [F(x)G(x)]_a^b - \int_a^b F(x)g(x) dx,$$

má-li pravá strana smysl.

- (substituce pro Newtonův integrál) Nechť $f : (a, b) \rightarrow \mathbb{R}$ a $\varphi : (\alpha, \beta) \xrightarrow{ng} (a, b)$ má vlastní na (α, β) a $\varphi' > 0$ (nebo $\varphi' < 0$) na (α, β) . Potom

$$(N) \int_a^b f(x) dx = (N) \int_\alpha^\beta |\varphi'(x)| \cdot f \circ \varphi(x) dx,$$

pokud má alespoň jedna strana smysl.

- (plocha pod grafem a mezi grafy) Nechť f je spojitá a nezáporná na intervalu $[a, b]$, potom definujeme plochu pod grafem f na intervalu $[a, b]$ jako

$$P(f, [a, b]) = \int_a^b f(t) dt.$$

Podobně definujeme plochu mezi grafy spojitých funkcí f a g (na $[a, b]$) pro které platí $f \leq g$ na $[a, b]$ jako

$$P(f, g, [a, b]) = \int_a^b g(t) - f(t) dt.$$

- (výpočet délky křivky) Nechť $\varphi : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}^d$ je taková, že všechny složky $\varphi_1, \dots, \varphi_d$ mají spojitou derivaci na $[a, b]$. Potom

$$l(\varphi) = \int_a^b \sqrt{\sum_{i=1}^d (\varphi'_i(t))^2} dt$$

Příklady

Spočtěte

1. $\int_0^{\log 4} \sqrt{e^x - 1} dx$
2. $\int_0^{4\pi} \frac{1}{1 + \sin^2 x} dx$
3. $\int_0^1 \arccos x dx$
4. $\int_2^\infty \frac{1}{x^2} dx$
5. $\int_0^1 x \log x dx$
6. $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \tan x dx$
7. $\int_0^{4\pi} \frac{1}{1 + \varepsilon \cos x} dx, \varepsilon \in [0, 1)$.

Vyšetřete konvergenci integrálů

1. $\int_0^1 x^p, p \in \mathbb{R}$
2. $\int_1^\infty x^p, p \in \mathbb{R}$
3. $\int_2^\infty \frac{1}{x \log^p x}, p \in \mathbb{R}$
4. $\int_0^{\frac{1}{2}} \frac{1}{x \log^p x}, p \in \mathbb{R}$
5. $\int_0^\infty \frac{x^{\frac{3}{2}}}{1 + x^2}$
6. $\int_0^\infty \frac{\arctan x}{x^{\frac{3}{2}}}$

Aplikace učitěho integrálu

1. Spočtěte plochu mezi grafy funkcí $f(x) = x$ a $g(x) = x^4$.

2. Spočítejte plochu mezi grafy funkcí $f(x) = \frac{2}{1+x^2}$ a $g(x) = x^2$.
3. Spočítejte délku grafu funkce $f(x) = \arcsin x + \sqrt{1-x^2}$, $x \in [-1, 1]$.
4. Spočítejte délku grafu funkce $f(x) = \log(\cos x)$, $x \in [0, \frac{\pi}{6}]$.
5. Spočítejte délku křivky $x(t) = \cos t + t \sin t$, $y(t) = \sin t - t \cos t$, $t \in [0, 2\pi]$.
6. Spočítejte délku křivky $x(t) = e^{-t} \cos t$, $y(t) = e^{-t} \sin t$, $t \in [0, \infty)$.
7. Spočítejte délku křivky $x(t) = \cos t$, $y(t) = \sin t$, $z(t) = t$, $t \in [0, T]$.